

Ylioppilastutkintolautakunta on saanut suoritusten kirjoittajilta ja arvioinnin suorittaneilta asiantuntijoilta luvan julkaista tässä tiedostossa olevat suoritukset ja niiden arvioinnit. Muuta julkaisemista varten on lupa pyydettävä kirjoittajilta ja arvioinnin suorittaneilta asiantuntijoilta erikseen. Tätä aineistoa saa käyttää opetuksessa ja arvioinnin tukena. Tämän aineiston kopioiminen ylioppilastutkinnon kokeen vastaukseksi katsotaan plagioinniksi ja siitä seuraa pisteiden menetys.

Arvostelu: Toisen kotimaisen kielen ja vieraiden kielten kokeiden määräykset:

https://www.ylioppilastutkinto.fi/sites/default/files/sites/default/files/documents/kielikokeet_maaraykset_fi.pdf

Pitkä oppimäärä

1. 94 p.

Finland och de andra nordiska länderna rankas ofta högt i den årliga röstningen om världens lyckligaste land. Den här gången var Finland vald till topp fem tillsammans med Danmark, Schweiz, Island och Norge. Det var ingen överraskning att just de här länderna blev valda, eftersom de liknar mycket varandra i hälsovård, ekonomiska villkor och frågor som gäller invånarnas friheter och rättigheter.

Länderna är välfärdsstater där invånarna får njuta av stabila livsförhållanden och trygghet. Det finns inte extrem fattigdom och ingen behöver leva under fattigdomsgränsen, fast det ändå finns ekonomiska skillnader mellan människor. Staten tar hand om de som har det svårt och försäkrar vars och ens trygghet och välbefinnande.

I välfärdsstater kan man lita på ledarskap av staten, statsmän och andra myndigheter. Valen är rättvisa och korruption minimalt. Alla invånare har rätt att rösta i valen och välja vem som man röstar på.

Det finns många orsaker varför just de nordiska länderna sitter högst uppe som lyckligaste länder. Vi är ju framför många länder i frågor som gäller till exempel mänskliga rättigheter och andra aktuella problem. Nordiska länderna ger en stark bas för ett lyckligt liv genom bra hälsovård och världens bästa skolsystem. Men också allmän trygghet och välbefinnande spelar en stor roll i lyckan.

- Viesti välittyy selkeästi, vaikka joitakin epäluonteivia ilmaisuja.
- Käsittelytapa monipuolinen
- Yhtenäinen kokonaisuus.
- Laaja ja kontekstiin sopiva sanasto.

2. 84 p.

Den här veckan firar vi den nordiska veckan i vår skola. Av detta inspirerad har jag förberett er en presentation var jag kommer att berätta andledningarna varför det är en vinst att få kalla sig själv nordbo.

När man tittar på rapporter som visar vilka länder har de lyckligaste invånarna brukar de nordiska länderna alltid plasera sig i de bästa platserna och det gäller också detta året. Nämligen i årets "Världens lyckligaste länder – topp 20!"

plaserades Norden så här: Danmark fick första platsen, Island den tredje, Norge den fjärde och Finland fick den femte platsen. Sverige fick den tionde platsen.

Det måste finnas någon andledning varför invånarna i Norden känner sig så lyckliga. Även om det låter märkligt kan man hitta orsaken i religion. Hela Norden är inriktad till lutherdomen och det är orsaken varför länderna har väldigt likadana samhällssystemer och värden med varandra. Ett viktigt värde i lutherdomen är att alla människor har likadana möjligheter i livet. Detta sträver de nordiska välfärstaterna efter. Om man vill bli framgångsrik betyder förmögenhet ingenting, man behöver bara vilja. Detta är situationen bara i få länder och därför måste vi nordbo vara tacksamma över våra möjligheter.

Nu har jag berättat er vad som gör Norden till ett unikt plats att bo i.

Jag tackar er alla oerhört mycket att just ni lyssnade på detta föredrag!

- Viesti välitty selkeästi ja luontevasti.
- Teksti vastaa vaadittua rakennetta hyvin, mutta esitys hieman luettelomaista.
- Sana- ja ilmaisuvarasto laajahko ja kontekstiin sopiva. Syntaksi ei kovin monipuolinen.
- Oikeakielisyysongelmia myös perusasioissa, vaikka eivät haittaa viestin välittymistä.

3. 74 p.

Roliga tester på nätet

Vet ni redan vilket europeiskt land skulle passa bäst för er eller vilka filmkaraktärerna ni vore? Jag vill alltid testa mig när jag hittar en rolig test på nätet. Det finns en hel del olika typ av dem och de måste aldrig tas på allvar. De är bara underhållning. På några tester kan jag prova min kunskap på saker. Frågorna är oftast så lätta att dessa tester får mig känna mig smart. När det gäller sagokaraktärer vill jag bara veta vem skulle jag vara.

En annan kategori är psykologiska tester. De kan berätta om personlighet eller kognitiva kunnskaper. Men de här måste tolkas extremt försiktigt. En nättest berättar sällan den riktiga sanningen. Särskilt med psykologiska tester behöver man också några andra informationskällor eftersom tester på nätet inte är så pålitliga att de skulle vara en grund för en identitet eller diagnos. Hälsomyndigheter kan hjälpa man med ens frågor och svårigheter. Dessutom nättester kan ge falskt information.

Jag rekommenderar alla att göra nättester på skoj och försöka hitta de allra roligaste slutsatser. De flesta är inte gjort med riktiga forskningsmetoder och det måste man minnas. Frågor och slutsatser får allt se mycket enklare ut än det riktiga fenomenet men det hör till saken. Nu vill vi höra era bästa tester som ni har hittat. De bästa tester kommer att publiceras på det nästa inlägget!

- Viesti välitty pääosin selkeästi.
- Asiasisältö ja käsittely tavanomaiset.
- Vastaa blogitekstin rakennetta hyvin.
- Sanasto on laajahko, mutta sopii paikoin huonosti kontekstiin.
- Oikeakielisyydessä useita erityyppisiä virheitä.

4. 64 p.

Hejsan alla!

Den här inlägg skulle jag berätta vilka är de viktigaste uppfinningarna i historien och varför. Jag valde tre annorlunda uppfinningarna vilka hjälper människor också i nuförtiden, fast dem har utvecklat många år sedan.

Först av allt vill jag presentera uppfinningen heter medicin. Det spelar stora rollen i varje människornas livet. Alla behöver medicin om du har blivit sjuk och vill vara färsk igen, så jag tänker att det är den viktigaste om alla. Till exempel i den här koronapandemin skulle ha dött många mer människor om dom har inte fått olika medicin.

Nästan är saken vad alla har nuförtiden i deras handen hela tiden. Det heter mobiltelefon, vilken har utvecklat så mycket senaste åren. Mobiltelefonen är så viktig uppfinningen, eftersom man kan göra nästan alla saker med den. Till exempel kan man ringa till kompis och surfa på nätet. Jag tänker att i framtiden alla människor i världen har mobiltelefon vilken kan göra nästan alltid.

Till slut vill jag berätta ännu om lampor. De har också stora rollen i världen, eftersom vårt livet skulle ha varit så mörkt utan lamporna. Lamporna har också förbättrat mycket och nyligen har vi Led-lampor som behöver inte så mycket energi, vad är viktig saken speciellt i framtiden.

Tack för läsning! Nästan inlägget kommer i Måndag

- Viesti välitty paikoin epäselvästi, asiasisältö melko monipuolinen.
- Blogitekstin rakenne on selkeä.
- Sanavarasto suppeahko
- Virheitä paljon, ja monet niistä vaikeuttavat viestin välittymistä.

5. 54 p.

Skulle du göra webbtester

Webbtester är vanligtvis snabb tester var du väljer de alternativ som du tycker mest. Webbtester kan till exempel visa vilken personlighetstyp är du eller hur gammal är din hjärna egentligen. Jag brukar testa mig själv kanske en gång i flera månader. Jag testar mig själv med webbtester eftersom jag har ingen annat att göra och jag vill använda tid.

Webbtester är nästan alltid kort. Därför att webbtester har inte mycket av frågor du kan inte tro på dem. Vanligtvis webbtester har endast en eller två resultat. Det är klar att webbtester är så kort att de kan visa nästan ingenting av dig. Min rekommendation är att du kan testa dig själv med webbtester så mycket du vill om du förstår att webbtester är inte realistisk. Så du kan göra webbtester när du gör dem eftersom du vill använda tid och inte eftersom de visar någonting av dig.

- Viesti välitty enimmäkseen, jos epäselvästi.
- Sisältö toisteinen ja niukka.
- Kokonaisrakenne hahmottuu heikosti.
- Sana- ja ilmaisuvarasto on suppea.
- Virheitä huomattavan paljon, ja niillä on vaikutusta myös viestin välittymiseen.

6. 54 p.

Jag tycker att det viktigaste uppfinning är datorer. Det här postar jag eftersom efter att ha uppfunnit datorerna, kunde man lämna alla långdragen och repetitiva åt dem. Igenom fick man att rikta sig mot större frågorna och titta på större bild, när det kommer till rymden till exempel.

Fast var datorerna uppfunnit i 1940-talet för att hjälpa med andra världskriget, har det blivit någonting mycket viktigare för mänskligheten. Kombination av datorerna och internet har helt förändrat våra liv med globalisering. Sättet hur vi lever, kopplar av, socialiserar och jobbar har förändrats i helhet. Med datorer har dataspel också vunnit enorm popularitet bland alla åldrar. Dataspel är en central del av många barndomar och hur många människor spenderar all sin fritid.

Det är svar att säga vad är det allra viktigaste uppfinning för där finns oräkneliga många, men jag kan säga att datorer är åtminstone en av det viktigaste. Den inverkan det har haft på våra liv och förståelsen om världen är enorm.

- Viesti välitty kauttaaltaan epäselvästi.
- Sisältö niukka ja yksipuolinen, koska keskittyy vain tietokoneisiin.
- Rakenne vastaa tekstilajia, mutta aloitus outo, johdantovirke vasta toisena.
- Paikoitellen hyvää sanastoa, jonka käyttö kuitenkin ontuu.
- Monenlaisia oikeakielisyysongelmia (sanajärjestysvirheitä, oikeinkirjoitusvirheitä ym.)

7. 74 p.

En gemensam faktor mellan Danmark, Schweiz, Island, Norge och Finland är att de har de lyckligaste invånarna i världen. Fyra av de fem är nordiska länder. Varför är det så?

En rapport publiceras varje år och det rankas länder enligt lycklighet. Rapporten består av invånarnas känslor och åsikter. Människorna svarar på frågorna som till exempel handlar om åsiktsfrihet, hälsovård och ekonomiska villkor.

Som nordbo kan jag säga att de här sakerna är bra här i Norden. Jag är inte rädd att prata om mina åsikter och majoriteten av invånarna i Norden tänker så. Medicin och sjukvård kostar bara lite för mig. Allt fem länder är rika så de kan hjälpa invånarna med ekonomiska problem.

Ett bra land har glada invånarna. Bakom succén är inte ljus och varm vinter. En faktor som påverkar hur lyckligt man känner sig är möjlighet att ändra livet. I dessa länder har alla möjligheter att besluta hurdan framtid är. Egna föräldrar är inte allt. Annan faktor är att samhälle ser efter. Om man möter misslyckande är man inte ensam.

- Viesti välitty pääosin selkeästi.
- Tavanomainen, osin monipuolinen käsittely (pyrkimys analysoida ilmiön syytä).
- Sana- ja ilmiäsuvarasto tavanomainen, syntaksi yksinkertainen.
- Oikeakielisyydessä horjuvuutta (glada invånarna, allt fem länder jne.)

8. 64 p.

Skolan kan vara stressig för många ungdomar. Speciellt tonåringar har mycket på gång och många förändringar i deras liv som kan vara tungt för många. Hur skulle man kunna hjälpa dessa studenter och hur skulle man kunna förändra skola att vara lättare för ungdomarnas hälsa?

Enligt statistiken är majoriteten av ungdomar från ålder 16 till 18 trött i skola en gång i vecka. De har talats ofta om skulle man kunna ge flera sovmorgon till studenter i gymnasiet. Många läkare säger att människors biologisk klocka flyttar senare i tonåringarna. Flera sovmorgon skulle hjälpa ungdomar få mer sov.

Flera unga har också känt sig stressad minst en gång i veckan. I gymnasiet har man mycket att göra hela tiden: läxor, prov och presentationer. Kanske läraren skulle kunna tala mer med annan av vilka uppgifter måste studenter lägga in och när. De här sätt skulle uppgifter inte samlas på samma dagar

- Viesti välittyy paikoin epäselvästi. Epätasainen (loppu heikompi kuin alku), ei kovin luonteva.
- Sisältö niukka (kouluterveydenhuoltoa ei käsitellä lainkaan).
- Verkkotekstin rakenne sopiva.
- Sana- ja ilmaisuvarasto suppeahko.
- Huomattavan paljon kielivirheitä myös yksinkertaisissa yhteyksissä.

9. 74 p.

Skolan är en plats, där ungdomarna tillbringar en stor del av deras liv. Att gå till skolan är ett ansvar, och bara grundskolan tar nio år av vårt liv. Skolan är den plats, vart vi är en stor del av våra dagar och använder också mycket tid av fritidet till det. Det är viktigt att man trivs i skolan, för att annars skulle det bli jätte tungt.

Skolan har ansvaret att ta hand om ungdomar, för att många kan inte ta hand om de själva. Om skolan skapar någon slags svårigheter till ungdomen, är det skolans jobb att ta hand om det. Vuxna vet inte mycket om ungas liv och det kan oftast vara svårt till ungdomar att berätta om sina problem och skaffa hjälp, och därför måste skolan handleda ungdomar till exempel med hälsokontroll.

Många säger att skolan orsakar problem till hälsa, för att den kräver så mycket from studenterna. I många skolor är standarden jättehögt, och det skapar stress och trötthet mot skolan. När vi observerar statistiken, ser vi att en stor del är trött och stressad på grund av skolan. Mobbning är också en stor problem, och kan orsaka seriösa problem.

Skolhälsovården skulle kunna ta upp ämnen mer, och berätta att ingen problem eller sak är för liten att prata om. Skolan borde ha en pålitlig person, som man kan prata med om alla saker. Skolhälsovården måste ta kontakt med unga och vara intresserad om deras liv. Bara frågan "hur går det", kan hjälpa.

- Viesti välittyy pääosin selkeästi ja luontevasti.
- Aiheen käsittely melko monipuolista.
- Rakenne on yhtenäinen ja tekstilajille sopiva, ja aloituskappale johdattelee hyvin teemaan.
- Sana- ja ilmaisuvarasto tavanomainen, mutta sopii aihepiiriin.
- Virheitä melko paljon (interferenssiä, sukurvirheitä), mutta ne eivät vaikeuta viestin välittymistä.

Vissa länder är mycket lyckligare än andra, men vad är orsakerna till en så stor skillnad? Lycka är naturligtvis annorlunda för alla men vissa faktorer är ganska typiska för många människor.

Hälsa är en mycket viktig sak i livet när det gäller att vara nöjd. Något gemensamt med alla de fem bästa rankade länderna är hur bra de presterar inom vården. Fri hälso- och sjukvård och att ta människors mentala hälsa på allvar är prioriteringar i dessa länder.

Utbildning i alla dessa länder är bäst av de bästa i världen. Gratis utbildning och lysande arbetsmöjligheter garanterar mer lycka och jämlikhet. Schweiz erbjuder inte helt gratis utbildning, men de nordiska länderna gör det möjligt.

Demokrati värderas i alla fem av dessa länder vilket säkerställer att invånarna i dessa länder behandlas med rättvisa och respekt. En stor del av lycka för många är att kunna lita på din lands regering att kämpa för sina rättigheter.

Grundläggande behov bedöms mycket bra i alla fem av dessa länder, men särskilt i de nordiska länderna. De nordiska länderna har mycket liknande principer, så det är inte förvånande att fyra av fem av de bästa länderna är nordiska länder.

- Viesti välitty selkeästi ja luontevasti.
- Käsittely asiallinen, mutta ei kovin omaperäinen. Pyrkimystä syiden analysointiin.
- Tekstin rakenne lajin mukainen, hieman luettelomainen.
- Sana- ja ilmaisuvarasto laajat ja aiheeseen sopivat
- Muutamit virheet eivät vaikeuta viestin välittymistä.